

แบบรายงานสรุปผลการเข้ารับการพัฒนาความรู้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการ สังกัด สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๘

เรียน ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินพิษณุโลก

ด้วยข้าพเจ้า นายสมพงษ์ เงินแจ้ง ตำแหน่ง เจ้าพนักงานการเกษตรชำนาญงาน สังกัด สถานีพัฒนาที่ดินพิษณุโลก สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๘ กรมพัฒนาที่ดิน ได้เข้ารับการพัฒนาความรู้ฯ หลักสูตร “การจำแนกประเภทที่ดินและการตรวจสอบพื้นที่ความลาดชันเกิน ๓๕ % ” วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ จำนวน ๑ วัน โดยระบบการฝึกอบรมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งหลักสูตรดังกล่าวจัดโดย ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

บัดนี้ ข้าพเจ้าได้เข้ารับพัฒนาความรู้ฯ หลักสูตรดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว จึงขอรายงานสรุปผลการพัฒนาความรู้ฯ เพื่อโปรดพิจารณา ดังนี้

๑. การพัฒนาความรู้ฯ ดังกล่าวมีวัตถุประสงค์

๑.๑ เพิ่มความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการจำแนกประเภทที่ดิน การตรวจสอบแนวเขตป่าไม้ถาวร ตามมติคณะรัฐมนตรี และการตรวจสอบพื้นที่ความลาดชัน ๓๕ % และพื้นที่เขา ภูเขา โดยใช้แผนที่มาตราส่วน ๑:๕๐,๐๐๐

๑.๒ ความรู้ที่ได้รับนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง และถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้อื่นได้

๒. เนื้อหาและหัวข้อวิชาของการพัฒนาความรู้ฯ มีดังนี้

๒.๑ การจำแนกประเภทที่ดิน

การสำรวจจำแนกประเภทที่ดินในระยะแรก (ปี พ.ศ. ๒๕๐๔ – ๒๕๐๙) สำรวจป่าไม้ทั้งป่า และบรรจุโครงการจำแนกประเภทที่ดินไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ มีวัตถุประสงค์เพื่อรักษาพื้นที่ป่าไม้ไว้เป็นสมบัติของชาติให้ได้อย่างน้อย ๕๐ ของเนื้อที่ประเทศไทย พื้นที่ดำเนินการสำรวจจำแนกประเภทที่ดิน เนื้อที่ประมาณ ๒๐๖ ล้านไร่ เป็นพื้นที่ป่าไม้ประมาณ ๑๓๔ ล้านไร่ และที่จัดสรร เนื้อที่ประมาณ ๓๒ ล้านไร่ การสำรวจจำแนกประเภทที่ดินระยะที่ ๒ ในปี พ.ศ. ๒๕๒๕ - พ.ศ. ๒๕๓๐ ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๒๕ (โครงการปรับปรุงการจำแนกประเภทที่ดิน) โดยมีหลักสำคัญคือให้สำรวจจำแนกประเภทที่ดินในพื้นที่ป่าไม้ถาวรนอกเขตป่าสงวนแห่งชาติ อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เนื้อที่ประมาณ ๓๐ ล้านไร่ มีหลักเกณฑ์การพิจารณา การจำแนกประเภทที่ดินของคณะกรรมการพัฒนาที่ดิน ดังนี้

พื้นที่ซึ่งจะต้องรักษาไว้เป็นป่าไม้ถาวร	พื้นที่ป่าไม้ถาวรซึ่งสมควรจำแนกออกเป็นที่ทำกินและใช้ประโยชน์อื่นๆ
๑) มีสภาพเป็นป่าไม้ ๒) ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ ชั้น ๑, ๒ หรือ ชั้น ๓ ที่ความลึกของดินน้อยกว่า ๕๐ ซม. ๓) หน่วยงานหรือโครงการกรมป่าไม้ ๔) ดินไม่สามารถใช้ในทางเกษตรกรรมได้ ๕) เกาะ ภูเขา หรือพื้นที่ซึ่งมีความลาดชันเกิน ๓๕% ๖) ป่าชายทะเล, ป่าชายเลน, ป่าที่เกาะ ๗) ป่าที่เป็นเกาะและไม่มีเอกสารสิทธิ์ ๘) ป่าชายเลน ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๓๐	๑) เหมาะแก่การเกษตร ซึ่งถือครองและทำประโยชน์แล้ว ๒) ที่สาธารณประโยชน์ ๓) ที่ของหน่วยราชการ ๔) เขตห้ามล่าสัตว์ ที่ราษฎรมี น.ส. ๓ ถือครองอยู่แล้ว ๕) มีสภาพป่า เนื้อที่ไม่เกิน ๕๐๐ ไร่ ให้จำแนกออกเป็นป่าชุมชน เว้นแต่ กรณีที่มีพื้นที่ติดต่อกับป่าสงวนแห่งชาติ อุทยานแห่งชาติเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า หรืออยู่ในเขตพื้นที่ป่าโครงการฯ ที่ให้สัมปทานทำไม้

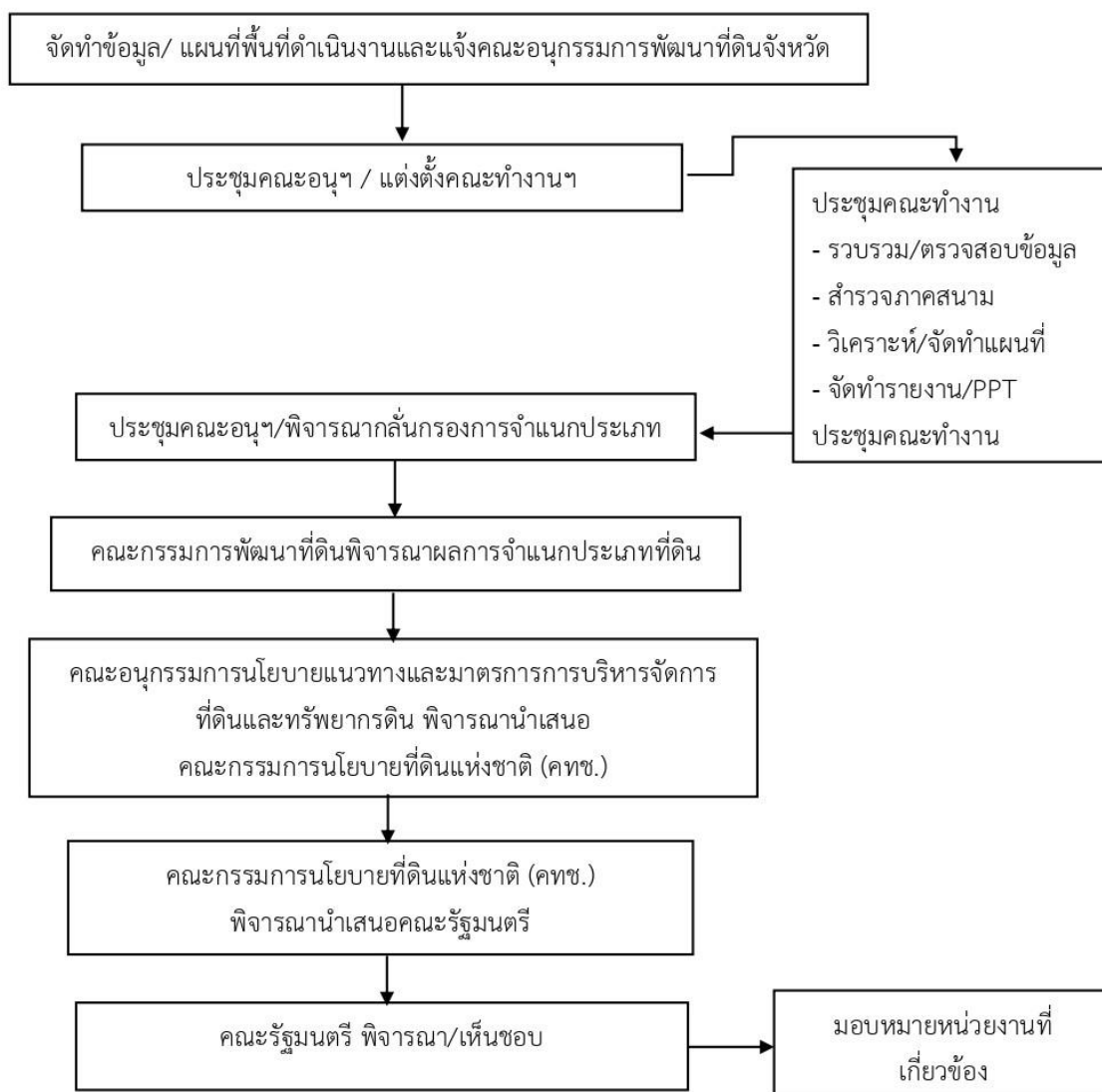
ผลการดำเนินการสำรวจจำแนกประเภทที่ดิน

๑. เก็บเป็นพื้นที่ป่าไม้ถาวรเนื้อที่ประมาณ ๑๐.๖๕ ล้านไร่ (มอบกรมป่าไม้รับไปดำเนินการ)

๒. อยู่ในเขตป่าสงวนฯ และอุทยานฯ เนื้อที่ประมาณ ๗.๖๔ ล้านไร่

๓. จำแนกออกจากป่าไม้ถาวร เพื่อเป็นที่ทำกินของราษฎรหรือเพื่อใช้ประโยชน์อย่างอื่น เนื้อที่ประมาณ ๑๑.๗ ล้านไร่

ปัจจุบันมีป่าไม้ถาวร ๖๘ จังหวัด (ไม่มีป่าไม้ถาวร ๙ จังหวัด ได้แก่ กรุงเทพมหานคร นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ สมุทรสงคราม นครปฐม พระนครศรีอยุธยา อ่างทอง และสิงห์บุรี) เนื้อที่ประมาณ ๑๖๔.๔๘ ล้านไร่ ซ้อนทับกับเขตสงวนประมาณ ๑๔๗.๕๓ ล้านไร่ กรมมีมติให้เก็บรักษาไว้เป็นป่าไม้ถาวร (มอบกรมป่าไม้) ประมาณ ๑๐.๖๕ ล้านไร่ กรมพัฒนาที่ดินได้ดำเนินการตรวจสอบข้อมูลด้วยโปรแกรมสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ พบว่าปัจจุบันยังมีพื้นที่ป่าไม้ถาวร นอกเขตป่าสงวนแห่งชาติเขตอุทยานแห่งชาติ และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า รวมเนื้อที่ประมาณ ๖.๓ ล้านไร่ ๖๖ จังหวัด โดยเบื้องต้นพบว่าเนื้อที่ประมาณร้อยละ ๗๕ ไม่มีสภาพเป็นป่าไม้แล้ว ส่วนเนื้อที่ประมาณ ร้อยละ ๒๕ ยังคงมีสภาพเป็นป่าไม้ ซึ่งคณะกรรมการนโยบาย แนวทาง และมาตรการการบริหารจัดการที่ดิน

๒.๒ การตรวจสอบแนวเขตป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรีเฉพาะราย

กรมพัฒนาที่ดิน โดย สสผ. ส่วนใหญ่จะเป็นสำนักงานที่ดินที่ราษฎรยื่นขอโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ซึ่งเป็นการดำเนินการตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ ๔๓ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกความตามในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๑๗ ซึ่งต้องใช้ผลการตรวจสอบแนวเขตป่าไม้ถาวรประกอบในการพิจารณา นอกจากการขอออกโฉนดหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ของสำนักงานที่ดินแล้ว ยังมีบางหน่วยงานที่ต้องการเข้าไปใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ถาวรจะต้องมีการขออนุญาตเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ถาวรก่อนโดยขออนุญาตกับกรมป่าไม้จึงต้องมีการตรวจสอบก่อนว่าพื้นที่ดังกล่าวอยู่ในเขตป่าไม้ถาวรหรือไม่

เอกสารหลักฐานที่ต้องส่งให้กรมพัฒนาที่ดินใช้ประกอบการพิจารณาตรวจสอบแนวเขตป่าไม้ถาวร กรณีหมายตำแหน่งที่ดินให้ตรวจสอบบนสำเนาแผนที่ภูมิประเทศมาตราส่วน ๑:๕๐,๐๐๐ ต้องเป็นแผนที่ลำดับชุด L7017 พร้อมระบุลำดับชุดและเลขระวางของแผนที่ ต้องมีค่าพิกัดกริดทางเหนือและทางตะวันออกชัดเจน ทั้ง ๒ แกน รูปแปลงที่หมายมาในแผนที่ต้องเป็นวงรอบปิด (Polygon) รูปแปลงต้องหมายมาอย่างชัดเจน เมื่อตรวจสอบความครบถ้วนของเอกสารแล้วให้เซ็นรับรองสำเนา เส้นกริดที่ปรากฏอยู่บนแผนที่ต้องมีเพียงชุดเดียวคือเส้นกริดของแผนที่ภูมิประเทศเท่านั้นหากต้องการความถูกต้องและแม่นยำในตำแหน่งที่ดินให้ตรวจสอบให้ส่งเอกสารหลักฐาน ได้แก่ ๑.แบบคำนวณ เนื้อที่ ร.ว. ๒๕จ. ระบุค่าพิกัดฉาก UTM พื้นหลักฐานอ้างอิง indian 1975 เมื่อตรวจสอบความครบถ้วนของเอกสารแล้วให้เซ็นรับรองสำเนา และค่าพิกัดต้องไม่เป็นค่าพิกัดศูนย์ลอย ๒.สำเนารูปแผนที่กระดาษบาง (ร.ว. ๙) ระบุค่าพิกัดฉาก UTM พื้นหลักฐานอ้างอิง indian 1975 ให้ครอบคลุมแปลงที่ดินจำนวน ๔ จุดหรืออย่างน้อย ๒ จุด ในมุมทแยง (มุมขวาบน-มุมซ้ายล่างหรือมุมซ้ายบน-มุมขวาล่าง) ตัวเลขมีความชัดเจน มีจุดตัดของค่าพิกัดอย่างน้อย ๔ มุม เมื่อตรวจสอบความครบถ้วนของเอกสารต้องรับรองสำเนา

การรายงานผลการตรวจสอบเอกสารที่แจ้งผลการตรวจสอบประกอบด้วย

๑. แผนที่ตรวจสอบการจำแนกที่ดินจะประกอบไปด้วยรูปแปลงที่ดินให้ตรวจสอบและแผนที่แสดงการจำแนกประเภทที่ดินในบริเวณแปลงที่ดินให้ตรวจสอบพร้อมเครื่องหมายแผนที่ซึ่งแผนที่ตรวจสอบการจำแนกประเภทที่ดินจะมี ๒ มาตราส่วนคือ ๑ : ๕๐,๐๐๐ และ ๑ : ๔,๐๐๐

๒. หนังสือรายงานผลการตรวจสอบ กรณีเป็นหน่วยงานภายใน เช่น สฟข สฟค.จะเป็นบันทึกข้อความ หากเป็นหน่วยงานภายนอก เช่นกรมที่ดินจะเป็นหนังสือครุฑ รูปแบบการรายงานผลการตรวจสอบ สสผ.ดำเนินการตรวจสอบตำแหน่งที่ร้องขอตามเอกสารหลักฐาน ๔ ประเภทได้แก่

- ๑) ตำแหน่งที่หมายมาในแผนที่มาตราส่วน ๑:๕๐,๐๐๐ ที่แนบมา
- ๒) ตำแหน่งจากข้อมูลค่าพิกัดที่ระบุครอบคลุมแปลงที่ดินในสำเนารูปแผนที่กระดาษบาง (ร.ว. ๙)/ร.ว.๙จ.ที่แนบมา
- ๓) ตำแหน่งจากข้อมูลค่าพิกัดที่แจ้งไว้ในสำเนาแบบคำนวณเนื้อที่ (ร.ว.๒๕จ.) ตำแหน่งจากข้อมูลค่าพิกัดที่แนบมา

๔) ตำแหน่งที่หมายมาในสำเนาแผนที่ที่แนบมาตำแหน่งที่ดินให้ตรวจสอบมี ๒ ประเภท ถ้าเป็นตำแหน่งที่หมายมาใช้คำว่าตำแหน่งที่หมายมาหากเป็นค่าพิกัดใช้คำว่า “ข้อมูลค่าพิกัดที่ส่งมา” แล้วรายงานผลว่าแปลงที่ดินตรวจสอบอยู่ในพื้นที่ประเภทใดโดยแบ่งเป็น ๒ พื้นที่หลักคือ แปลงที่ดินตรวจสอบอยู่ในพื้นที่ประเภทเดียวได้แก่อยู่ในพื้นที่ป่าหรืออยู่ในพื้นที่ที่ไม่ใช่ป่าไม้ และแปลงที่ดินตรวจสอบอยู่ในหลายพื้นที่

๒.๓ การตรวจสอบพื้นที่ความลาดชัน ๓๕% และพื้นที่เขา ภูเขาโดยใช้แผนที่ มาตราส่วน ๑:๕๐,๐๐๐

ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๙ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๘ มีมติให้กำหนดคำนิยามของคำว่า ที่เขา และที่ภูเขา ดังนี้ ที่เขา หมายถึง ส่วนของพื้นที่ที่สูงจากบริเวณรอบๆ (Surrounding) น้อยกว่า

๖๐๐ เมตร ที่ภูเขา หมายถึง ส่วนของพื้นที่ที่สูงจากบริเวณรอบๆ (Surrounding) ตั้งแต่ ๖๐๐ เมตรขึ้นไป โดยมีข้อเสนอแนะ ให้กรมพัฒนาที่ดิน นำเอาคำนียาม ความหมาย และหลักเกณฑ์ดังกล่าวไปกำหนด ที่เขา ที่ภูเขา ลงในแผนที่ภูมิประเทศของกรมแผนที่ทหารมาตราส่วน ๑:๕๐,๐๐๐ ส่วนการตรวจสอบสภาพพื้นที่จริง ควรมีคณะกรรมการพิจารณาตรวจสอบประกอบขอบเขตที่ปรากฏในแผนที่ซึ่งกรมพัฒนาที่ดินกำหนดไว้

หลักฐานที่ต้องส่งให้กรมพัฒนาที่ดินใช้ประกอบพิจารณาตรวจสอบพื้นที่ความลาดชัน ๓๕% ได้แก่ ๑. สำเนาแผนที่ภูมิประเทศมาตราส่วน ๑:๕๐,๐๐๐ ลำดับชุด L7017 ของกรมแผนที่ทหารต้องลง ที่หมายแสดงขอบเขตหรือรูปแปลงที่ดินที่ขอให้ตรวจสอบให้ชัดเจนพร้อมระบุหมายเลขระวางแผนที่และตัวเลขกำกับเส้นขอบระวางแผนที่และแผนที่ต้องไม่มีการย่อขยาย ๒.เอกสารแนบประกอบการพิจารณา เช่น สำเนารูปแผนที่กระดาษบาง (ร.ว. ๙) พร้อมค่าพิกัดครอบคลุมแปลงที่ขอให้ตรวจสอบครบทั้ง ๔ มุมซึ่งตัวเลขและจุดตัดกริดต้องมีความชัดเจน แบบคำนวณเนื้อที่หรือ ร.ว.๒๕จ.จับค่าพิกัดจากการสำรวจรังวัดรอบรูปแปลงที่ดินในระบบพิกัดฉาก UTM พื้นหลักฐาน Indian 1975 โดยระบุระบบพิกัดในเอกสารด้วย ๓. เอกสารที่อ้างถึงหรือหลักฐานทางที่ดิน เช่น โฉนดที่ดิน น.ส.๓ น.ส.๓ ก. น.ค.๓ ก.ส.น.๕ ส.ค.๑ ฯลฯ ถ้ามีการอ้างควรแนบเอกสารส่งมาด้วย ๔.การรับรองสำเนาเอกสารที่ส่งมาให้ตรวจสอบต้องมีการรับรองสำเนาของเอกสารทุกฉบับด้วยลายเซ็นจริงหมึกสีน้ำเงินของเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่ส่งมาให้ตรวจสอบ

การรายงานผลการตรวจสอบ แบ่งออกเป็น ๒ กรณี ได้แก่ การคืนเรื่อง แบ่งเป็น ๒ กรณี คือ

๑. เอกสารประกอบการพิจารณาไม่ครบถ้วน ไม่ถูกต้อง เช่น แผนที่ภูมิประเทศ มาตราส่วน ๑ : ๕๐,๐๐๐ ของกรมแผนที่ทหาร มีการย่อ - ขยาย แบบร.ว. ๙ ไม่มีค่าพิกัดครอบคลุมแปลง และเอกสารไม่เซ็นรับรองสำเนาถูกต้อง

๒. ตำแหน่งที่ขอให้ตรวจสอบในแผนที่ภูมิ มาตราส่วน ๑ : ๕๐,๐๐๐ ของกรมแผนที่ทหาร ไม่สอดคล้องกับรูปแปลง ร.ว. ๙ หรือ ร.ว. ๒๕ จ

การแจ้งผลการตรวจสอบ กรมพัฒนาที่ดินจะแจ้งผลการตรวจสอบเฉพาะบริเวณที่ขอให้ตรวจสอบเท่านั้น โดยจะแจ้งผลการตรวจสอบความลาดชันเกินและไม่เกิน ๓๕% ทั้งในเขตเขาและนอกเขตเขา ซึ่งมีการกำหนดคำอธิบายสัญลักษณ์ดังนี้

๑. สีแดงหมายถึงเป็นพื้นที่ที่อยู่ในเขตเขาที่มีความลาดชันเกิน ๓๕%
๒. สีม่วงหมายถึงเป็นพื้นที่ที่อยู่ในเขตเขาที่มีความลาดชันไม่เกิน ๓๕%
๓. สีเหลืองหมายถึงเป็นพื้นที่ที่อยู่นอกเขตเขาที่มีความลาดชันไม่ถึง ๓๕%
๔. สีน้ำตาลหมายถึงเป็นพื้นที่ที่อยู่นอกเขตเขาที่มีความลาดชันเกิน ๓๕% เอกสารที่จัดส่งให้ประกอบด้วยหนังสือแจ้งผล และแผนที่แสดงผลการตรวจสอบ

๓. ประโยชน์ที่ได้รับจากการพัฒนาความรู้ต่อตนเอง ได้แก่

เพิ่มเติมความรู้ทักษะ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจำแนกประเภทที่ดิน เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับการกิจของกรมพัฒนาที่ดิน ในด้านการตรวจสอบแนวเขตการปฏิบัติงาน เขตป่าไม้ถาวร เขตพื้นที่ความลาดชัน ๓๕ % และพื้นที่เขา ภูเขา โดยใช้แผนที่มาตราส่วน ๑ : ๕๐,๐๐๐

๔. แนวทางในการนำความรู้ ทักษะที่ได้รับจากการพัฒนาความรู้ฯ ครั้งนี้ ไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์แก่หน่วยงาน มีดังนี้

ใช้ในการจำแนกประเภทที่ดินในพื้นที่ป่าไม้ถาวรและพื้นที่ป่าไม้ตามมติคณะรัฐมนตรี

๕. ปัญหาและอุปสรรคที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการนำความรู้ และทักษะที่ได้รับไปปรับใช้ในการปฏิบัติงาน

ผลกระทบโดยตรงผู้ปฏิบัติกับเกษตรกร ในพื้นที่ ขาดรู้ ความเข้าใจ

๖. ความต้องการการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชา เพื่อส่งเสริมให้สามารถนำความรู้และทักษะที่ได้รับไปปรับใช้ในการปฏิบัติงานให้สัมฤทธิ์ผล

เข้าใจและสามารถ นำความรู้เรื่องการสำรวจจำแนกประเภทที่ดิน ไปปรับใช้กับแนวทางปฏิบัติที่ได้รับมอบหมายได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(ลงชื่อ)

(นายสมพงษ์ เงินแจ้ง)

เจ้าพนักงานการเกษตรชำนาญงาน